

Rasspecifik avelsstrategi RAS för Bosnisk strävhaarig stövare Bosanski ostrodlaki gonic barak

Innehåll:

- *Historia* sid 3
- *Nulägesbeskrivning* sid 7
- *Hälsa* sid 7
- *Mentalitet/Funktion* sid 8
- *Rasklubben* sid 8
- *Jakten i Sverige och Bosnien* sid 9
- *Djur använda i avel* sid 10
- *Klubbens målsättning för rasen* sid 12

Bosnisk strävhaarig stövare- barakens historia (Bosanski oštrolaki gonič- barak)

Det finns flertal källor som oftast är skrivna av historiker/hundkännare. Dessa påvisar motstridiga påståenden om en hundras specifika form och utseende. De mest återkommande hållningarna om bosnisk strävhaarig stövare - barak kommer att tas upp i syfte att fastställa dess härkomst och hur den blev standardiserad.

En av de första som studerade rasen var den österrikiske officeraren Franc Laska. Han tjänstgjorde i Bosnien - Hercegovina, där han även utövade jakt. Laskas anteckningar tyder på att strävhaariga hundar fanns i områden där Illyrer och gamla romer bodde och rörde sig. Han reste i olika delar av Bosnien och genomförde mätningar av hundar, se tabell 5.

De strävhaariga hundarna kallade han för "bosnisk lockig hund" medan turkarna kallade samma hund för "barak". På turkiska betyder det "stövare" och i det persiska språket betyder namnet "blix".

Laska beskriver i sin bok, rasen Barak som tappra, uthålliga och tillförlitliga hundar.

Dessa egenskaper hos hunden gjorde under senare att historia andra nationer ville tillskriva rasen som sin egen. I Ljubljana år 1924 grundades föreningen "Barakens vänner" och man började definiera egenskaper av olika jugoslaviska stövare, däribland "Keltisk stövare" som Baraken på den tiden hette. Hundrasens namn ändrades till Keltisk barak år 1938 och den kopplades i nära samhörighet med Istriens strävhaariga stövare, som är en nära släkting till baraken. Anledningen till kopplingen var att baraken under den tiden oftast hade vit päls med röda och gråa tecken. Det dröjde till den internationella hundorganisationen FCI:s årsmöte i Stockholm 1939 innan man fattade beslut att börja standardisera forna Jugoslaviens stövare. Det resulterade i de första forskrifterna om hur man bör bedöma "Keltisk barak".

På grund av andra världskriget blev processen försenad och år 1948 vid FCI:s årsmöte vid Bled, Slovenien, fastställdes standarder för dagens Barak.

Stor påverkan hade dr. Janka Lokar, en slovensk kinesnolog, som menade att Keltisk stövare var i nära besläktad med "Segruzisk stövare".

Denna hundras hade Illiriska rötter och man beslutade att Baraken istället skulle heta "Illirisk stövare". Under det namnet visades barak vid den 6:e internationella

utställningen 1948. Det här namnet var aldrig omtyckt bland "Barakens vänner" i forna Jugoslavien, vilket gjorde att man bytte rasens namn till Bosanski ostrodlaki gonic-barak år 1955 och rasen erkändes av FCI år 1965.

Storlek och mått av Laskas strävhåriga hund och dagens baraks mått

Bosniks strävhårig stövare - barak är en jakthund som tillhör grupp 6 (FCI). Den är i samma storlek som övriga stövare som fanns i forna Jugoslavien.

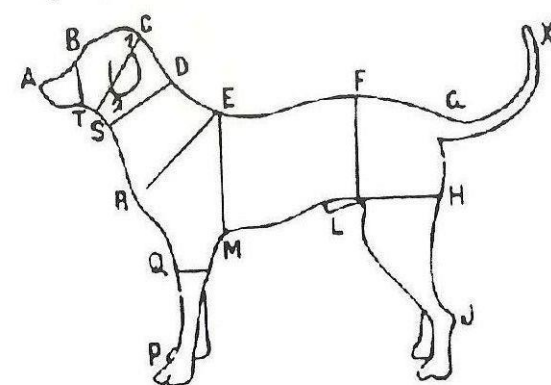
Laska mätte och gjorde anteckningar om 286 hundar av den sorten som tros vara barakens förfäder. Måtten visas i tabellen nedan och sedan jämförs dessa med dagens barak.

Mätning av kroppsdelar	Genomsnittsmåttet	Hund, hane "Biro"	Hund, tik "Bira" mått i cm
------------------------	-------------------	----------------------	----------------------------------

	av 60 st Bosniska strävåriga stövare i cm	mått i cm	
--	---	-----------	--

Izmjereni dijelovi tijela	Srednje mjere 60 oštrodlakih bosanskih goniča u centimetrima	Mjere psa "Biro" u centimetrima	Mjere kuje "Bira" u centimetrima
<i>A</i> do <i>B</i>	10·5	9	9·2
<i>B</i> » <i>C</i>	14·3	12·5	12
<i>C</i> » <i>E</i>	24·2	21·3	21·6
<i>E</i> » <i>G</i>	56	50	50·1
<i>G</i> » <i>X</i>	42	39	29
Obim <i>BT</i>	29·4	23·8	23
» <i>CT</i>	42	38	34·7
» <i>SD</i>	32	30	28
» <i>EM</i>	55	51	48·3
» <i>ER</i>	60	57	55
» <i>FL</i>	44	43	39
» <i>LH</i>	30·4	28	28
» <i>Q</i>	16	14·2	12·6
» <i>P</i>	14	12	10
<i>E</i> do zemlje	59	59·7	57·2
<i>J</i> » » »	19	18	16
Težina u <i>kg</i>	17·2 <i>kg</i>	15·5 <i>kg</i>	13·7 <i>kg</i>
<i>1-2</i> dužine ušiju	20	17	15·7

Så här såg det ut när Laska tog mått.

Måttpunkter (Laska original)

Förklaring av bilden:

A till B: längden på näsbenet (från näsans topp till början på pannan).

B till C: från början på pannan till början av occipital benet (nackbenet).

C till E: längden från occipital benet till mankhöjden.

E till G: längden från mankhöjden till början på svansen.

G till X: svanslängd.

B till T: från pannan till underkäken.

H till J: baksidan av benen

S till D: halsens omkrets.

E till M: bröstomfånget.

F till L: från ländryggen till buk.

L till H: lårets omkrets.

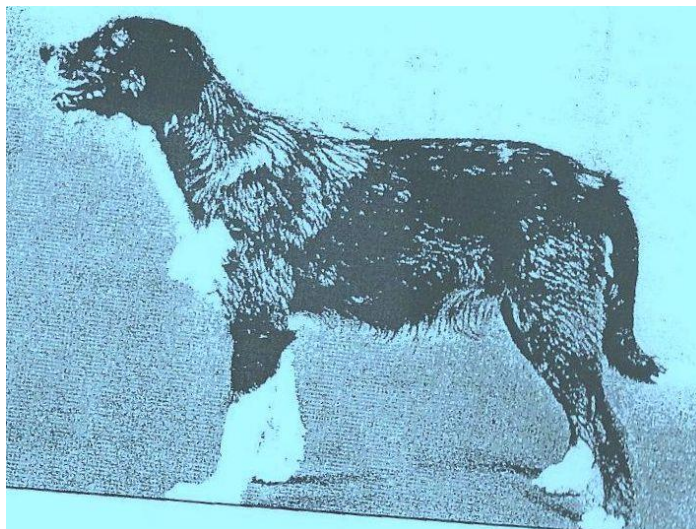
Q: överarmens omkrets.

E: mankhöjden.

J: hasen längd.

1 – 2: öronlängd.

Mer om det kan man läsa i Laskas bok „Das Waidwerk in Bosnien und Hercegovina“ (Klagenfurt, 1905).

Laskas barak

Nuläget i Sverige

Den första registrerade hunden i Sverige 2012 vid namn Gaga. Samma år födde hon rasens första valpkull i Sverige. Gaga är nu tillbaka i Bosnien.

Det finns idag (2018) 50 registrerade hundar. Avelsbasen är liten vilket minimerar variationen av avelsdjur. Vi behöver få in fler obesläktade hundar. I nuläget är målet att öka variationen genom fler import. Rekommendationen är att införa en gräns på max 2 kullar på en avelstik/avelshane, samt att aldrig upprepa en kombination. Ett annat mål är att sträva mot en god exteriör som följer rasstandarderna och som ger baraken en god funktion i jakten.

Hälsa

Det finns inga kända hälsoproblem eller defekter i Sverige. I hemlandet är öroninflammation rätt vanligt och en del av de importerade hundarna har kommit med just öroninflammation. Efter behandling har dessa hundar dock blivit friska och det finns inga kroniska öroninflammationer i vår kännedom hos Barakerna i Sverige.

Vi skall verka för att få obligatorisk HD röntgen på avelsdjuren.

Mentalitet/Funktion

En Barak ska vara modig och vänlig. De är livliga och intelligenta men behöver tid att mogna mentalt. Det finns ingen dokumenterad MH status i dagsläget. I dagsläget finns bara en vildsvinsmeriterad barak i Sverige, dock jagar majoriteten väldigt bra på vildsvin, flera hundar används även till hare och räv.

Men vi måste få hundägare att engagera sig i att delta i jaktprov så vi får mer dokumenterade resultat att visa upp. Det finns även flera hundar som gjort Rådjursrenhetsprov och är RR-godkända.

Att få hundägarna att göra fler jaktprov är ett kortsiktigt mål för klubben att ta tag i.

I nuläget är det viktigt att fokusera på att få mer genetisk variation och ställa högre krav på uppfödare på att göra jaktprov på avelsdjuren innan parningstillfället och att använda lämpliga hundar som har visat goda jaktliga egenskaper och rätt exteriör.

Det finns inga exteriöra avvikelser som innebär problem för hunden. I Sverige har vi exteriört bra individer med bra kritik på utställningar. Det finns en pågående diskussion huruvida de här positiva kritikerna kan ha ett samband med att domarna inte är bekanta med rasen. Pälskvalitet är något som också diskuteras flitigt i klubben då den måste vara strävhaarig och inte allt för lång för att vara funktionell under jakt.

Rasklubben

2014-09-06 bildades Rasklubben för Bosanski Ostrodlaki Gonic barak. I dagsläget (2018) är vi 20 medlemmar. Vår ras tillhör rasgrupp 6 och lyder under Svenska Specialklubben för Drivande Vildsvinshundar (SSDV). Vi har en hemsida www.svenskabarakklubben.se

Utanför hemlandet är vi i Sverige störst på Barak. Det finns ett fåtal av rasen i Finland, Tyskland och Österrike.

Jakten i Sverige och Bosnien

Baraken tillhör gruppen drivande vildsvinshundar, de har en otroligt stor jaktlust. Den kan kallas för allround hund men vi marknadsför först och främst baraken som vildsvins- och harhund. Den lämpar sig även till jakt på räv. De är modiga och samtidigt försiktiga, de håller oftast sig på behörigt avstånd och biter inte vildsvinen. Baraken driver med skall och när de ställer grisen blir skallet mycket grövre. Baraken har olika nyanser i drevskallet, beroende på vilket vilt de jagar.

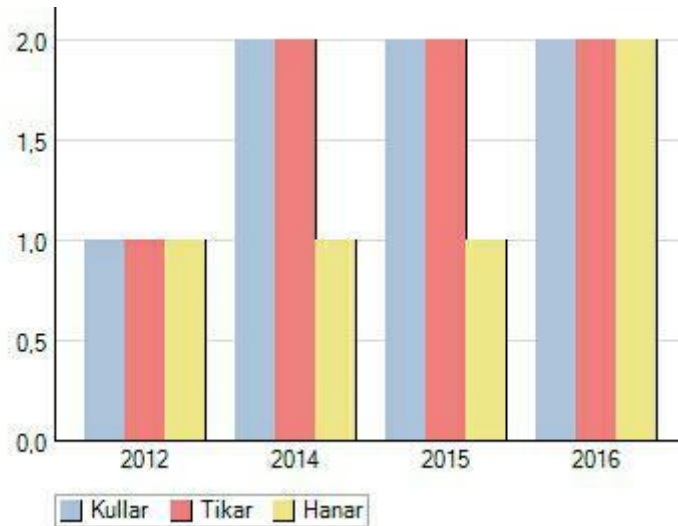
I Bosnien skiljer sig jakten från Sverige, där jagar de mest i pack, dvs att de jagar med flera hundar samtidigt. De jagar främst vildsvin, hare och räv. Enskilda individer används även till björnjakt.

Enligt svensk lagstiftning är packjakt förbjuden och de svenska barakhundarna jagar som ensamdrivare.

För att kunna bli SEUch och tävla i jaktklass på utställning måste en Barak i Sverige ha lägst ett 2a pris på drevprov på vildsvin enligt SKK:s utställnings- och championatbestämmelser. För att erhålla jaktchampionat krävs det 3 första pris på drevprov på vildsvin för minst 2 olika domare och minst ett Very Good på utställning efter 15 månaders ålder.

Djur använda i avel

Antal **olika** tikar respektive hanar som är använda i avel ett visst år.

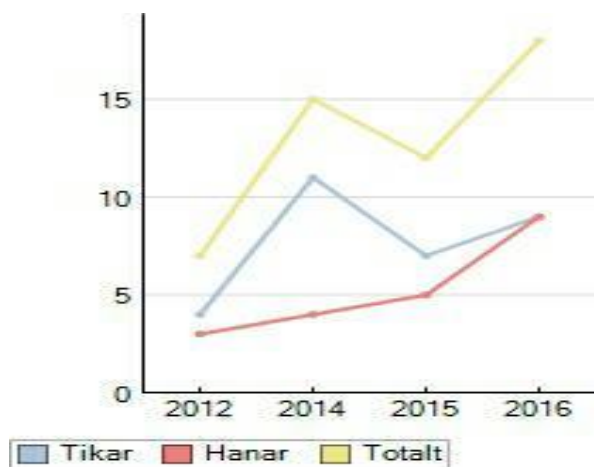
(År = födelsedatum för kull)

D.v.s. Hur många tikar resp. hanar användes i avel till kullar födda år xxxx.

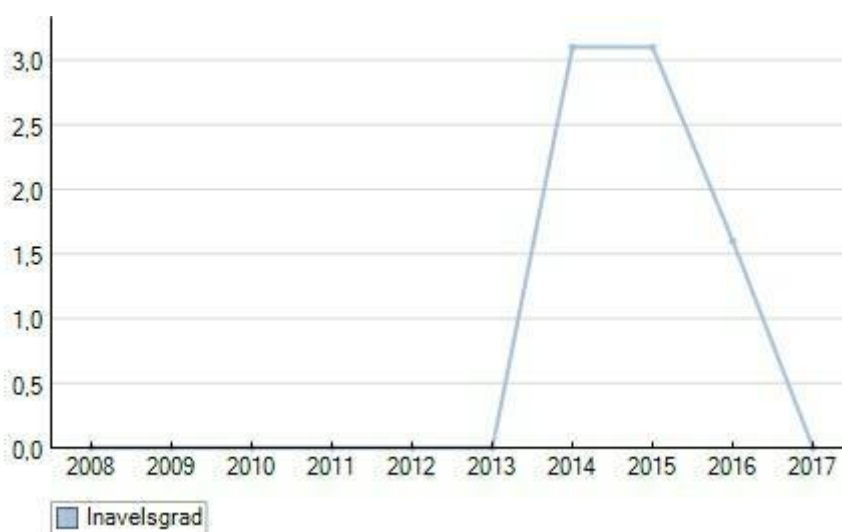
Registreringssiffror

2012 2014 2015 2016

Tikar: 4 varav 1 import	Tikar: 11 varav 2 import	Tikar: 7	Tikar: 9 varav 2 import
Hanar: 3	Hanar: 4 Varav 2 import	Hanar: 5	Hanar:9 varav 3 import
Totalt: 7	Totalt: 15	Totalt: 12	Totalt: 18

Inavelstrend

Genomsnittlig storlek på svenskfödda kullar är 6 valpar.

Att få fram fakta från hemlandet är komplicerat då en liknande organisation som SKK med tillgång till registreringsuppgifter via nätet inte finns. Det finns bra samarbete med några uppfödare i Bosnien. Att få ett fungerande avelsprogram är av högsta prioritet i den svenska rasklubben.

Klubbens målsättning för rasen i Sverige

- ✓ Att få fler intresserade för Baraken som är en underbar familjehund och samtidigt en utpräglad jakthund.
- ✓ Att få fler att meritera sina hundar på jaktprov och utställningar.
- ✓ Att verka för att bibehålla de rastypiska egenskaperna.
- ✓ Att verka för att bibehålla det rastypiska utseendet.
- ✓ Att verka för bra hälsa genom rekommendation av bl.a. röntgen höfter på avelsdjur innan parning.
- ✓ Import av fler obesläktade hundar.
- ✓ Att verka för en låg Inavelsgrad och ökad genetisk variation.
- ✓ Att avla på mentalt sunda, samt jaktligt och exteriört fullgoda individer.
- ✓ Att få till en årlig utvärdering och revidering av RAS i samband med klubbens årsmöten.
- ✓ Rekommendationer inför parning, hundarna bör ha:
 - Godkänt anlagstest i hägn, (diplomtest)
 - Godkänt jaktprov med minst ett 2: a pris
 - Utställning med minst Very Good
 - Genomförd MH eller BPH.